

Odešel Radim Šrám, odborník na vliv znečištěného ovzduší na lidské zdraví

30.11.2022 - Leona Matušková | Akademie věd České republiky

Molekulární epidemiolog a genetik Radim Šrám (27. srpna 1939 až 29. listopadu 2022) zkoumal zdravotní rizika života ve znečištěných oblastech a nebál se na alarmující výsledky upozorňovat.

„Radim Šrám byl pro svou práci velice zapálený, byla pro něj pravým ‚povoláním‘,“ říká předsedkyně Akademie věd ČR Eva Zažímalová.

„Za svým názorem, podloženým robustním vědeckým poznáním, si vždy stál a nebál se ho důrazně sdělovat i na místech, kde nebyl zrovna vítán, a ve chvílích, kdy se to takříkajíc nehodilo. To je velice důležitý odkaz pro nás pro všechny,“ dodává předsedkyně, která velice oceňuje i obdivuhodné nasazení, s nímž Radim Šrám řídil Komisi pro životní prostředí AV ČR. Komise je jedním z pomocných orgánů Akademické rady AV ČR.

Zdravé stárnutí v průmyslovém prostředí

Radim Šrám založil a koordinoval vědecký projekt *Program Teplice*, který sledoval dopady znečištěného životního prostředí na zdraví obyvatel v pánevních oblastech a v Praze. Prokázal například, že v Teplicích je střední délka života výrazně kratší než jinde a násobně častěji zde lidé trpí onemocněními dýchacích cest.

Od roku 2008 Radim Šrám vedl také rozsáhlý výzkum znečištění ovzduší na Ostravsku, který se soustředil zejména na děti a na genotoxicitu látek v ovzduší. Jako hlavní řešitel též inicioval rozsáhlý projekt Zdravé stárnutí v průmyslovém prostředí, který stále pokračuje.

„Smůla s našimi výsledky je v tom, že když zjistíme něco zajímavého, obvykle tím nikoho nepotěšíme,“ řekl Radim Šrám, když mu Akademie věd ČR udělovala v srpnu 2019 nejvyšší akademickou medaili *De scientia et humanitate optime meritis*.

Radim Šrám v srpnu 2019 převzal nejvyšší akademickou medaili De scientia et humanitate optime meritis.

Vedle této medaile byl Radim Šrám nositelem řady dalších ocenění, včetně Zvláštní ceny VZP za studii Hodnocení rizika vlivu znečištěného ovzduší na zdravotní stav populace v soutěži Česká hlava v roce 2008.

Radim Šrám působil jako expert ve Světové zdravotnické organizaci, kde pomáhal připravovat materiály o vlivu znečištěného ovzduší na genetický kód dětí.

Mimo jiné byl autorem expertního stanoviska AV ČR na téma Poškozené zdraví populace v Ústeckém kraji (listopad 2020).

O Radimu Šrámovi jsme psali v článku Uznávaný genetik Radim Šrám získal čestnou medaili Akademie věd

O výzkumu životního prostředí na lidské zdraví, včetně vlivu na mateřské mléko jsme psali v článku Kojení jako nejlepší vklad do zdraví dítěte, výhody jsou nezpochybnitelné.

O Komisi pro životní prostředí jsme psali také v časopise *A / Věda a výzkum*.

<https://www.avcr.cz/cs/o-nas/aktuality/Odesel-Radim-Sram-odbornik-na-vliv-znecisteneho-ovzdusi-na-lidske-zdravi>